

SPROGMUSEET

Redaktør: Ole Stig Andersen

Sprogmuseum i Bangladesh

Af [Ole Stig Andersen](#) 13. oktober 2009 • I kategorien [Sprogmuseum](#) •

Bangladesh har genoptaget opførelsen af landets *International Mother Language Institute* som blev besluttet i 2001, men aldrig er kommet ordentlig i gang, hvad deres [hjemmesides](#) tilstand afspejler.

Instituttet skal udvikle og forske i det bengalske sprog og dets "synkronisering med andre sprog verden over." Komplekset kommer til at bestå af to store auditorier, et arkiv og et bibliotek og et **sprogmuseum**, samt parkeringsplads til 120 biler, skriver [The Daily Star](#).

IMLI bliver indviet på den 10. Internationale [Modersmålsdag](#) som blev indstiftet af Unesco i 2000. Bangladesh var en drivende kraft i denne beslutning, og dagen, den 21. februar, er en bengalsk mindededag.

Martyrmonumentet Shahid Minar i Bangladesh' hovedstad, Dhaka, udsmykkes med blomster til den internationale Modersmålsdag, de bengalske sprog martyrers dag, 21. februar. (© globalvoices.org)

Bengalsk er et af verdens allerstørste sprog. Det tales af omkring en kvart milliard mennesker i Bangladesh og Indien, over 200 mio som modersmål og op mod 50 mio som andetsprog. Bengalen er et af verdens miljøkatastrofefohots, med årlige oversvømmelser og truende havstigning, synkende land og gletsjerforsvinden.

Bengalsk

Ved Britisk Sydasiens deling i 1947-8 blev Bengalen delt i en hindu- og en muslimsk del som blev en del af Pakistan, kaldet Østpakistan. Det nye Pakistan havde kun to officielle sprog, engelsk og urdu. Urdu var kun modersmål for en lillebitte elite, og det kunne netop anses for et gode, for så havde ingen af det nye lands folkeslag en fordel. I skolerne blev der kun undervist i og på urdu og engelsk og ikke på bengalsk som er modersmål for 98 % af Bangladesh' befolkning.

Bengalsk hører lige som urdu til den indiske sprogfamilje. Det har en lang og ærverdlig litterær tradition (og en nobelprismodtager i litteratur, [Rabindranath Tagore](#) 1913). Det har også sit eget [alfabet](#), et stavelsesalfabet af den indiske type, til trods for at to tredjedele af det bengalske sprogsamfund er muslimer og alfabetet ofte følger religionen, som fx

[urdu](#) der netop skrives med det arabiske konsonantalfabet. Der er en [bengali wikipedia](#).

Sprog martyrerne

Den 8. falgun 1359 (dvs 21. februar 1952 i den internationale kalender) åbnede politiet ild mod en studenterdemonstration der både protesterede mod urdu-kravet der var fastlagt et par tusinde km borte i Vespakistan og Bangladesh-politikeres kompromisforslag om at bengalsk jo kunne skifte alfabet til arabiske bogstaver. Flere blev dræbt, sprog martyrers (shahid) som man siger på bengalsk. Den [bangladeshiske sprogbevægelse](#) var en vigtig del af uafhængighedsbevægelsen som kulminerede med en vespakistanisk invasionshærs militære nederlag og Bangladesh' selvstændighed i 1971. Den spiller stadig en stor identitetspolitisk rolle i landet.

Det bengalske sprogmuseum er en del af Bangladesh' nationsopbygning og bliver nok først og fremmest en hyldest til det bengalske sprog. Der måtte 20 års bitter konflikt til for at en række små minoritetsbefolkninger i [Chittagong](#) i det østlige Bangladesh kunne få et minimum af anerkendelse af deres etniske identiteter og få en skrøbelig beskyttelse mod at blive overvældet af bengalsk indvandring.

Seneste sprognyheder

19/3	Evolution i sprog: Dovenskab har ændret ord videnskab.dk
30/10	Hvem taler: Kan du høre forskel på menneske og maskine? www.dr.dk
6/3	Dansklærere: Tosprogede børn bliver sprogligt forsovet www.bt.dk
28/2	Flere og flere ordblindede fårter på universitetet - Magisterbladet magisterbladet.dk
22/2	Keeper eller målmand — hvilket ord er bedst? Dansk Sprognævn dsn.dk
28/3	Indigenous languages come from just one common ancestor, researchers say - ABC News (Australian Broadcasting Corporation) www.abc.net.au
27/3	UVic news - University of Victoria www.uvic.ca
26/3	New York Nonprofit Media: Native American nonprofit aims to boost community health by teaching Lakota language nynmedia.com
22/3	Teenage business owner aims to revitalize Blackfoot language globalnews.ca
19/3	Language revival preserving history www.smh.com.au

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sproguseet.dk på et større kort

Mere i kategorien 'Sprogmuseum'

Det ungariske sprogmuseum
365 dage, 171 artikler, 71 forfattere
Afrikaanse Taalmuseum
Et besøg på *Museu da Língua Portuguesa* i São Paulo

Nye kommentarer

Maj-Britt Kent Hansen til 1
Ruben Schachtenhaufen til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
Niels Larsen-Ledet til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
william fich til Jødiske efternavne
Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårsfortsæt
Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårsfortsæt
Herluf Hansen til Ded borrijnholmska måled
Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?
Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish
Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet

Sproglige mindretal udgør kun et par % af Bangladesh' befolkning på omkring 160 mio. 98 % er bengalitalende. (Kort: Wikipedia)

Klassisk Unesco-pr for den internationale modersmålsdag.

Læs også:

1. [Den 11. internationale modersmålsdag, 21. februar 2010](#) UNESCOs officielle plakater for den Internationale Modersmålsdag 2010 På søndag fejres den 11. internationale modersmålsdag verden over. Den blev indstiftet af UNESCO i 1999 efter forslag af Bangladesh, og den...
2. [Et besøg i Islamabad](#) Urdu-udgaven af Stig Dalagers roman om H.C. Andersen: "Nelaahat mein Safar" (Rejse i blåt, 2004) Mine to romaner "Rejse i blåt" og "To dage i juli" er som de første...
3. [Danmarks Sprogmuseum](#) I 2006 blev de første spæde skridt taget mod oprettelsen af et Dansk Sprogmuseum. Museet opføres i moderne international arkitektur, placeres antagelig i Århus og forventes at stå klart inden...
4. [Indien: Når sprog bliver til politik](#) Indien består pt af 28 delstater og syv "territorier". Med 438 indfødte sprog (ifølge ethnologue.org) er landet nr 4 på verdensranglisten, efter Papua Niugini (830), Indonesien (719) og Nigeria (514)....

Tagget med: Alfabeter, arabisk, Asien, Assam, Bangladesh, Bengalen, bengali, bengalsk, engelsk, Formidling, hindu, Indien, indiske sprog, islam, kalender, konsonantalfabet, modersmål, modersmålsdag, museer, muslim,

Artikler om

aktuelle sprog Alfabeter Anmeldelser arabisk
 Biblen bogstaver børn Danmark **Dansk** Dialekter
 engelsk esperanto Formidling fransk identitet
 konsonanter Medier modersmål Musik Navne norsk **Ord**
 ordbøger ordforråd oversættelse Plansprog religion
 romanske sprog russisk Sjov skriftsprog sprogdød Sproggeografi
 sprogkort **Sprogpolitik** sprogteknologi
 svensk truede sprog tv tyrkisk tysk Udtale
 Underholdning video vokaler

Arkiv **Resources**

juni 2018	Ethnologue: Languages of the World
maj 2018	
april 2018	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
marts 2018	LL-Map: Language and Location
februar 2018	Minority Rights Group
januar 2015	Omniglot. Writing Systems and Languages of the World
december 2014	
november 2014	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
maj 2014	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
marts 2014	
februar 2014	
oktober 2013	
august 2013	
marts 2013	
januar 2013	
december 2012	
november 2012	
oktober 2012	
september 2012	
juli 2012	
juni 2012	
maj 2012	
april 2012	
marts 2012	
februar 2012	
januar 2012	

Resurser

	Bogstavlyd
	Dansk sprognavn
	Den danske ordbog
	Dialekt.dk
	dk.kultur.sprog
	Korpus.dk
juni 2012	Nye ord i dansk på nettet (NOID)
juni 2012	Ordbog over det danske sprog
maj 2012	Ordned. Dansk sprog i ordbøger og korpus
april 2012	Sproget.dk
marts 2012	Svenska Akademien
februar 2012	Ø (Schwa.dk)
januar 2012	
december 2011	
november 2011	
oktober 2011	
september 2011	
august 2011	
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	

[mærkedage](#), [Pakistan](#), [Shahid Minar](#), [Sproggeografi](#), [sprogkort](#), [sprogmonument](#), [sprogmuseum](#), [Sprogpolitik](#), [stavelsesalfabet](#), [Sydasien](#), [unesco](#), [urdu](#), [Vestbengalen](#)

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

april 2011
marts 2011
februar 2011
januar 2011
december 2010
november 2010
oktober 2010
september 2010
juni 2010
maj 2010
april 2010
marts 2010
februar 2010
januar 2010
december 2009
november 2009
oktober 2009
september 2009
august 2009
juli 2009
juni 2009
maj 2009
april 2009
marts 2009

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.